

'Bulgar sebze ve meyve çeşitlerine olan talep artıyor'

Автор(и): Растителна защита
Дата: 31.03.2017 Брой: 3/2017

Tarım Akademisi, Bulgar sebze ve meyve çeşitlerine artan ilgi olduğunu bildiriyor. Plovdiv'deki Maritsa Sebze Bitkileri Araştırma Enstitüsü'nden bilim insanları, yerli sebzelerin ülkemizde bir geleceği olduğuna inanıyor. Son yıllarda, piyasada halihazırda yerleşik Bulgar çeşitlerinin bir nevi rönesansı hissediliyor. Şu anda, Bulgar ürünleri perakende ağında da sunuluyor.

Yeni hibrit çeşitler, ağırlıklı olarak Plovdiv'deki Maritsa Sebze Bitkileri Araştırma Enstitüsü'nde geliştiriliyor. Bulgarlar için geleneksel olan tat nitelikleriyle öne çıkan yerel çeşitlere yönelik talep giderek artıyor. Buna bir örnek, "Pembe Kalp" domatesleri. Çiftçiler, bu çeşit Çeşit Testleri, Tarla Denetimi ve Tohum Kontrolü Yürütme Ajansı'nda (IASAS) test edilirken, fideler için tohum aramaya 2014 yılında başladı. Bir yıl sonra, ıslah hattı resmi olarak tanındığında, 8 kat daha fazla tohum üretildi. 2016 yılında üretim bir %50 daha artırıldı. Bu çeşit, daha yüksek verimliliğe, geliştirilmiş kimyasal-teknolojik ve tat niteliklerine sahip, ayrıca abiyotik ve biyotik faktörlere

karşı dayanıklı yeni domates çeşitleri oluşturmayı hedefleyen hedefli ıslah faaliyetlerinin bir sonucudur. Tekrarlanan seleksiyon sonucunda verim artırılmış, ortalama meyve ağırlığı azaltılmadan infloresans başına düşen meyve sayısı yükseltilmiş ve hastalık direnci de güçlendirilmiştir.

Bulgaristan'da halihazırda popüler olan “kiraz” domates çeşidi IVC Alya da enstitünün zengin hibrit çeşit koleksiyonunun bir parçasıdır. Taze tüketim, kurutma ve dondurma için uygundur. Tütün mozaik virüsüne (ırk 0), Verticillium solgunluğuna ve Fusarium solgunluğuna karşı dayanıklıdır ve nematodlara karşı toleranslıdır.

Bulgar biber çeşitleri, tüketiciler tarafından en kaliteli ve en çok arananlar arasında kalmaya devam ediyor. Sadece geçen yıl, “Kurtovska kapiya 1” çeşidinin fide tohumları %12 arttı. Bu çeşit nispeten yeni ve yüksek verimli olup orta-erkenci tarla üretimi için uygundur. Ürün, taze ve işlenmiş formda (kızartma, turşu, püre ve lyutenitsa) tüketim için tasarlanmıştır ve ana avantajı, kızartıldıktan sonra çok kolay soyulmasıdır. Yeni çeşit, Verticillium solgunluğuna (Verticillium dahliae Kleb.) karşı dirençte standart çeşidi (Kurtovska kapiya 1619) hafifçe geçmektedir.

Küçük meyveli biber çeşidi “Buketan 50”ye olan talep, Bulgaristan pazarında yaklaşık %50 arttı. Standart meyvelerin ortalama verimi, %18 kuru madde bazında dekar başına 1300 ila 2000 kg arasında değişmektedir. “Buketan 50” çeşidinin ürünü, yüksek renklendirici madde içeriğine sahip öğütülmüş kırmızı biber haline getirilmek üzere işlenmeye yöneliktir.

Bezelye ve fasulye Bulgar çeşitlerine olan talep 2015-2016 döneminde toparlandı. Hem eski hem de yeni bezelye çeşitleri yetiştirilmekte olup, bunlar arasında altı aylık depolamadan sonra mükemmel organoleptik niteliklerini ve renk özelliklerini koruyan “Marsy” de bulunmaktadır. “Pagane” fasulye çeşidinin kısa bir vejetasyon dönemi vardır, bu da onu birinci ve ikinci ürün olarak yetiştirilmeye uygun kılar. Fasulyenin en önemli depo zararlısı olan fasulye tohum böceğine ve ülkemizde ekonomik açıdan önemli hastalıklara (halo yanıklığı, Sclerotinia çürüklüğü, pas, adi fasulye mozaik virüsü ve yonca sarı damar virüsü) karşı iyi direnç gösterir. Son yıllarda, konservelemek için mükemmel olan bahçe fasulyesi “Tangra” da çiftçiler arasında popülerlik kazanmaktadır. Çeşidin kısa bir vejetasyon dönemi vardır – çıkıştan teknolojik olgunluğa 44-46 gün – ve Nisan'dan Temmuz'un ikinci yarısına kadar kademeli ekim yapılarak yetiştirilebilir. Yüksek bir biyolojik verim potansiyeline sahiptir. Halo yanıklığı ve Sclerotinia çürüklüğü etmenlerine ve ayrıca fasulye tohum böceğine karşı iyi dirence sahiptir. Adi fasulye mozaik virüsüne (BCMV) ve hıyar mozaik virüsüne (CMV) karşı daha az duyarlıdır.

İyi bilinen geççi lahana çeşitleri “Kyose” ve “Balkan”, yabancı rekabete rağmen, yerli üreticiler ve tüketiciler tarafından en iyi ve en çok tercih edilenler olarak kalmaya devam ediyor. “Balkan” çeşidi, mildiyö, düşük hava nemi ve yüksek sıcaklıklara karşı dayanıklıdır. İyi depolama özelliğine sahiptir.

Plovdiv'deki Maritsa Sebze Bitkileri Araştırma Enstitüsü'nden baş lahana çeşidi “Puldiner”, Yedinci Ulusal “Buluşlar, Transfer, İnovasyonlar 2016” Sergisi'nde çok iyi performans gösterdiği için altın madalya ile ödüllendirildi. İlkbahar dikimi ile erken tarla üretimi için tasarlanmıştır. Vejetasyon dönemi 65-70 gündür. Çeşit, iyi verimlilik ve adaptasyon yeteneği ile karakterizedir.

Soğan için en çok tercih edilen çeşit, tohum üretimi yeniden canlandırılan “Asenovgradska kaba”dır. Pırasa için, ülkenin ana çeşidi “Starozagorski 72” olmaya devam etmektedir.

Güneşli seralarda yetiştirilmek üzere tasarlanan “Hibrit 1” ve “Hibrit 15” kavun çeşitlerinin son iki yılda üretilen tüm tohumları satıldı ve talebi karşılamakta yetersiz kaldığı kanıtlandı. Eski Gorna Oryahovitsa Sebze Bitkileri Deneme İstasyonu'nda geliştirilmişlerdir, kısa bir vejetasyon dönemine (75-90 gün) sahiptirler ve en yaygın mantar hastalıklarına (mildiyö, külleme, Fusarium solgunluğu vb.) karşı dayanıklıdır. Bu yılki etkinlikte, kavun ıslahı ve karpuz, kabak ile kavun ve karpuz aşılama için anaçların ilk ıslahında uzmanlaşmış bir aile şirketi olan “Agrodelta Select”'in 6 kiloluk kavunları da dikkat çekti. Şirket bu aşamada 30 yeni kavun çeşidi geliştirmiştir; bunlardan Lider F1 (Titan F1) resmi olarak tanınmış ve ilk kez AGRA 2017 tarım fuarına katılmıştır. Kalan çeşitler, nihai şirket içi deneme statüsüne sahiptir.

“Lider F1” çeşidi 12 yıllık bir süre içinde geliştirilmiştir. Resmi testleri IASAS tarafından 2014 ve 2015 yıllarında yapılmış ve 2016 yılında Tarım ve Gıda Bakanlığı'nın RD 12-4/25.03.2016 sayılı Emri ile tanınmış ve Bulgaristan Cumhuriyeti Resmi Çeşit Kataloğu Listesi'ne girmiştir. “Lider F1”, ortalama meyve ağırlığı, yüksek toplam verim ve yüksek erkencilik açısından yüksek bir heterosis etkisine sahiptir.